

... Có thể bạn chưa biết. Một thời, một nơi chốn nào đó, trong đời sống ngôn ngữ dân gian lời nảy sinh ra một số tiếng lóng, một số thành ngữ,

một câu hát như i theo câu hát chính pho m, h&#u h&#t là đ&#m ch&#m bi&#m, t&#o nên n&#m c&#i, hay có khi là đ&# r&#n đ&#e, tìm s&# hoàn thi&#n trong cuộc sống, chúng ch&# sống một thời rồi thì biến mất, những người cho đó là 'tiếng lóng' khác đời thay thế.
(Trích đoạn sau bài viết của Lê Văn Sâm)

Chuyện "Cái giọng Sài Gòn"

Sinh ra và lớn lên ở Sài Gòn, trong đời lúc nào cũng có một ý định là sẽ "tho&# đ&#u" trên mặt nh&# đ&#t &#n ào này, ý định đó chắc sẽ gi&# mãi cho đời lúc một ngày nào đó âm thanh không bắt r&#t c&#n tay áo mà m&#m c&#i he he he XXX xu&#ng đ&#i &#y...

Gi&#i là yêu Sài Gòn thì có phần h&#i quá! Không dám gi&#i tình cảm dành cho Sài Gòn là tình yêu, nó chưa thể đ&#t đ&#n m&#c &#y. Cái tình với Sài Gòn là cái tình của một thời gian với Sài Gòn hơn 20 năm, cái tình của một thời gian mà với nó, Sài Gòn còn quá nhiều điều níu kéo, quá nhiều chuyện đời mà i khi bắt chợt nghĩ về Sài Gòn, lời th&#y như như, giọng giữ...

H&#i còn đi học, vẫn hay ch&#c m&#y đ&#a bạn bè ng 2 câu thơ như i :

Đền Sài Gòn ng&#n xanh ng&#n đ&#

Gái Sài Gòn cái m&# cong cong

Chuyện con gái Sài Gòn "m&#" có cong không thì hông biết, ch&# biết con gái Sài Gòn có cái điệu môi cong cong để làm ch&#t ng&#i &#m, như t là khi cánh môi be bé &#y cong lên một ch&# "hônggg..." khi đ&#a con trai r&# rê đi đâu, n&#n gì đó. Lúc đó, &#y giọng ra soi, ch&#c cái m&#t của đ&#a con trai đó thì &#m.

Mà con gái Sài Gòn có điệu đà, ông &#o chút thì m&#i đúng thì t là con gái Sài Gòn. Ai mà ch&#ng biết &#y. Gi&#i đó là cái duyên ng&#m của ng&#i con gái đời Gia Đ&#nh cũng ch&#ng có gì sai. Ai hiểu đ&#c sự th&#y sao mà yêu mà th&#ng đời &#y...

Có đ&#o đ&#c trong một bài viết về Sài Gòn – Gia Đ&#nh của nhà văn Sơn Nam, có th&#y ông viết giọng Sài Gòn, cũng như văn hóa và con người ở Sài Gòn là một số pha trộn và giao thoa đời

h&p nh&t c&a nhi&u n&i. Đó là nh&ng ng&&i Chăm b&n đ&a, nh&ng ng&&i khách Hoa, nh&ng ng&&i mi&n Trung đ&u tiên đ&n đ&t Gia Đ&nh...T& đó hình thành m&t lo&i ngôn ngữ v&a b&n đ&a, v&a vay m&&n c&a nh&ng ng&&i đi m& đ&t...

Gi&ng ng&&i Sài Gòn đ&&c xem là gi&ng chu&n c&a mi&n Nam, cũng nh& gi&ng ng&&i Hà N&i đ&&c xem là gi&ng chu&n c&a ng&&i mi&n B&c. Gi&ng chu&n t&c là gi&ng không pha tr&n, không b&c&i bi&n đi qua th&i gian. Nh& nói v& gi&ng chu&n c&a ng&&i Hà N&i, ng&&i ta nói đ&n cái gi&ng &m nh&, khi tr&m khi b&ng, khi s&c khi thanh, và ch&ng ai ph& nh&n ng&&i Hà N&i nói chuy&n r&t hay và “điều luy&n”. Cái “điều luy&n” &y nh& thu&c v& b&n ch&t c&a ng&&i Hà N&i mà ch&ng ng&&i Hà N&i m&i có đ&&c. N&u nói là ng&&i Vi&t Nam nói nh& hát, thì đúng ra ch& có ng&&i Hà N&i là “nói nh& hát” mà thôi, h&a ch&ng ch& có gi&ng Hu& c&a ng&&i con gái Hu& tr&m t& m&i cùng đ&&c ví von th&...

Ng&&i Sài Gòn thì khác, gi&ng Sài Gòn cũng khác. Không ng&t ngào ...mía lúi nh& m&t s&ng ng&&i dân Tây Nam B& ven vùng sông n&&c mênh mang chín r&ng phù sa, không n&ng n& c&c m&ch nh& ng&&i mi&n Đông Nam B& nóng cháy da th&t, gi&ng ng&&i Sài Gòn cũng ng&t, nh&ng là cái ng&t thanh h&n, nh& h&n. Đó là ch&t gi&ng “thành th&” đ&y kiêu h&nh c&a ng&&i Sài Gòn, ch&ng l&n vào đầu đ&&c mà dù ng&&i khác có b&t ch&&c cũng khó lòng. D&&ng nh& qua nhi&u năm cùng v&i đ&t Gia Đ&nh – Sài Gòn phù hoa trong nh&p s&ng, trong đ&i m&i và phát tri&n, thì gi&ng nói c&a ng&&i Sài Gòn cũng tr& nên “cao sang” h&n. Dù v&y, có cái “thanh” c&a m&t vùng đ&t m&t th&i là th& ph& Nam B&, nh&ng cũng ch&ng m&t đi đâu cái m&c m&c không b& đ&&c c&a cái g&c chung Nam B&.

Gi&ng ng&&i Sài Gòn nói lên nghe là bi&t li&n. Ng&i nghe hai ng&&i Sài Gòn nói chuy&n cùng nhau & m&t quán n&&c, bên đ&&ng hay qua đ&i n tho&i, đ& dàng nh&n ra h&. Cái gi&ng không cao nh& ng&&i Hà N&i, không n&ng nh& ng&&i Trung, mà c&ngang ngang sang s&ng riêng...Mà đ&i u đ&c bi&t trong cách ng&&i Sài Gòn nói chuy&n cùng nhau là m&y t& “nghen, hen, hén” & cu&i câu... Ng&&i mi&n khác có khoái, có yêu ng&&i Sài Gòn thì cũng vì cách dùng t& “nghen, hen” này.

Khách đ&n nhà ch&i, ch& nhà ti&p. Khách v&, c&&i r&i buông m&t câu “Thôi, tôi dĩa ghen!” - Ch& nhà cũng c&&i “&, dz&y anh dĩa hen!”. Nói chuy&n đ&i n tho&i đã đ&i, đ& k&t câu chuy&n và cúp máy, m&t ng&&i nói “H&ng còn gì n&a, dz&y thôi hen!” “thôi” & đây nghĩa là đ&ng l&i, k&t thúc, ch&m đ&t gì đó. Hai đ&a b&n nói chuy&n cùng nhau, b&t g&p cái gì vui, quay đ&u sang đ&a k& bên “Hay hén m&y?” b&ng gi&ng đ&i u tho&i mái...

Giọng người Sài Gòn đôi khi đi kèm một câu nói, những lời bông đùa nhicu cung hoặc giọng điệu khác nhau để mang ý nghĩa khác nhau. Đám nhụ quây, nghich phá, người chụ mng, giọng h&#i g&#n và tiếng tiếng m&#t, có chút hóm hnh trong đó “Dzui dz hen!”. Đám b&#n cùng tu&#i, người ch&#i chung, c&#i đùa, m&#t người nói giọng cao cao vui vẻ “Dzui dz hen!”... Người Sài Gòn có thói quen hay “đãi” giọng ch&#i cu&#i làm câu nói mang một sắc thái khác khi h&#n giọng, khi đùa vui nh “Hay dz uuu”, “Gi&#i dz u...”

Nghe người Sài Gòn nói chuyện, trong cách nói, một giọng “Thôi à ghen” “Thôi à!” khá nhicu, một thói quen và cái “duyên” trong giọng Sài Gòn. Người Sài Gòn nói chuyện, không phát âm để c&#m t&# ch&#, và hay làm người nghe l&#n l&#n giọng a âm “d,v,gi” cũng như người Hà Nội phát âm l&#n các từ có phụ âm đầu “r” vậy.

Nói thì đúng là sai, những viết và hiểu thì ch&#ng sai đâu, đó là giọng Sài Gòn mà, nghe là biết l&#n. Mà cũng ch&#ng biết có phải là do thói s&#ng người Sài Gòn không phát âm để c&#m t&# ch&# y không n&#a, hay là do cách nói l&#n từ “d,v,gi” y là do quen miệng, thói n&#ng và h&#p với ch&#t giọng Sài Gòn. Ví nh nói “Đi ch&#i dzui dz hen m&#y!” thì người Sài Gòn nói nó... thói n&#ng và t&# nhiên h&#n nhicu so với nói “Đi ch&#i vui vẻ hen!”. Nói là “vui vẻ” với để c&#m t&# ch&# nh&#ng c&#m gi&#c nó người người n&#ng làm sao đó. Nghe một người Sài Gòn phát âm những ch&# có phụ âm “v” nh “v&#, vui, v&#n, v&#ng” nó c&#m gi&#c sao sao á, không đúng là giọng Sài Gòn chút nào...

Nhìn l&#i một quãng thời gian h&#n 300 năm hình thành và phát triển của Sài Gòn từ Phiên Trấn, Gia Định Trấn, Gia Định Thành, Phiên An, Gia Định Tổng...cho đến Sài Gòn, dân Sài Gòn đã là một tập h&#p nhicu dân tộc sinh sống như Việt, Hoa, Kh&#mer...Các sách x&#a chép l&#i, khi người Việt bắt đầu đến Đ&#ng Nai – Gia Định thì người Kh&#mer đã sinh sống ở đây khá đông, rồi tiếp đó là người Hoa, và một số người tộc láng gi&#ng như Malaysia, Indonesia (Java) cũng có mặt. Số h&#p từ này đến đến nhicu sự giao thoa với một văn hóa, làm ăn, cũng như những mặt khác của đời sống, trong đó dĩ nhiên phải nói đến ngôn ngữ.

Tiếng nói của người Sài Gòn không chỉ thói n&#ng là tiếng Việt, mà còn là sự h&#c h&#i, vay mượn nhicu từ ngữ của dân tộc b&#n, đâm ra mang nhicu “hình nh” và “màu sắc” h&#n. Những từ nh “lì xì, thèo lèo, xì m&#i, cũ xì...” là mượn, những từ nh “xà qu&#ng, mình ên...” là của người Kh&#mer. Nói ri&#t đâm quen, đến đến những từ ngữ đó, những tiếng nói đó để c&#m t&# ch&#i dân Sài Gòn sự d&#ng một cách t&# nhiên nh của mình, để u đó ch&#ng có gì l&#...Thêm vào đó, nó để c&#m t&# ch&#i nhicu cho phù h&#p với giọng Sài Gòn, thành ra có những nét để c&#m t&# ch&#i riêng.

Tiếng Lóng Sài Gòn

Tác Giả: H&i Phan

Thứ Sáu, 13 Tháng 11 Năm 2009 09:12

V&y nói cho cùng thì ngäi Sài Gòn cũng có nhäng tiäng gäi là “tiäng đäa phäng” (local dialect !?). Nhäng tiäng này thä hiän rõ nhät khi ngäi Sài Gòn nói chuyän cùng ngäi miän khác. Nghe mät ngäi Sài Gòn nói chuyän cùng mät ngäi khác vùng, dä dàng nhän ra nhäng khác biät trong läi än tiäng nói giäa hai ngäi, hai miän. Có mät sä tä ngäi Sài Gòn nói, ngäi miän khác nghe räi...cäi vì chäa đoán ra đä cä ý. Cũng nhä khi nghe ngäi Huä dùng mät sä tä läi nhä “o, mô, ni, chä, räng...” trong khi nói chuyän väy thôi. Khác là mäy tiäng ngäi Sài Gòn nói, vän có chút gì đä nó...vui vui tại, là lä, ngängä làm sao.

Ngäi Sài Gòn nói riêng và miän Nam nói chung, có thói quen dùng tä “dä” khi nói chuyän, khác väi ngäi miän Bäc läi dùng tä “väng”. Đä ý sä thäy ít có ngäi Sài Gòn nào nói tä “väng”. Khi có ai gäi, mät ngäi Sài Gòn nói “väng!” là trong dáng đäp cäa câu nói đó có giäng đùa, cäi cät. Khi nói chuyän väi ngäi läi nä hän mình, ngäi đäi thäng đä mät “dä” vào mäi câu nói. “Mäy än cäm chäa con ? - Dä, chäa!”; “Mäi đäa/dzä hänhäc? - Dä, con mäi!”... Cái tiäng “dä” đó, không biät sao trong cäm giäc nghe cäa mät ngäi Sài Gòn väi mät ngäi Sài Gòn thäy nó “thäng” lä...đä chäu mà gän gäi, nhä nhäng mà tình cäm läm läm. Cäm giäc nó thät riêng so väi nhäng näi khác. Nghe mät tiäng “dä” là biät ngay tên này là dân miän Nam cái đä räi hän hay...

Mät ngäi miän khác, có thä là Bäc hoäc Trung, điän tä mät khoäng thäi gian ngän vài ngày thì nói “Tä bäa đó đän bäa nay”, còn ngäi Sài Gòn thì nói “Häm nay”, “däo này”...ngäi khác nghe sä không hiäu, vì nói chi mà ngän gän ghê. (Läi phát hiän thêm mät đäu là ngäi Sài Gòn hay dùng tä “ghê” phía sau câu nói đä điän tä mät sä cä thái tình cäm riêng. Tiäng “ghê” đó chäng hàm ý gì nhiäu, nó mang ý nghĩa là “nhiäu”, là “läm”. Nói “Nhä đó xinh ghê!” nghĩa là khen cô bé đó xinh läm väy.)

Läi so sánh tä “häm nay” väi “häm räy” hay nghe ä các vùng quê Nam Bä, cũng mät ý nghĩa nhä nhau, nhäng läi không hoàn toàn giäng nhau. Nghe ngäi Sài Gòn dùng mät sä tä “häm räy, miät...” là ngäi Sài Gòn bät chäng cäng ngäi miän sông näc väy. Nhäng nghe vän không trái tai, không cäm thäy gäng, vì trong ngäi Sài Gòn vän còn cái chät Nam Bä chung mà.

Nghe mät đäa con trai Sài Gòn nói vä đäa bän gái nào đó cäa mình xem...”Nhä đó xinh läm!”, “Nhä đó ngoan!”...Tiäng “nhä” mang ý nghĩa nhä tiäng “cái” cäa ngäi Hà Näi. Ngäi Sài Gòn gäi “nhä Thuäy, nhä Lý, nhä Uyên” thì cũng nhä “cái Thuäy, cái Uyên, cái Lý” cäa ngäi Hà Näi thôi.

Nói mät ai đó chäm chäp, ngäi Sài Gòn kêu “Thäng đó làm gì mà cä cà rä cà rä...nhìn phát

bäc!" Nghe cä nhä là ðäa, chäng làm câu nói näng nä läm. Mät ngä i län hän gäi "Ê, nhäc läi nói nghe!" hay gäi ngä i bán hàng rong "Ê, cho chén chè nhiäu nhiäu tiän ít coi!"... "Ê" là tiäng Sài Gòn ðäoi, coi gäi träng không väy mà chäng có ý gì ðäu, có thä nói ðä là thói quen trong cách nói cäa ngä i Sài Gòn. Mà ngä i Sài Gòn cũng lä, mua hàng gì ðäoi, thäng "quên" mät tä "bán", chä nói là "cho chén chè, cho tô phä"... "cho" ä đây là mua ðäoi nghän.

Nghe ngä i Sài Gòn nói chuyän väi nhau, thäng bät gäp thä này "Läy cái tay ra coi!" "Ngon làm thä coi!" "Cho miäng coi!" "Nói nghe coi!"... "Làm thä" thì còn "coi" ðäoi cä, chä "nói" thì làm sao mà "coi" cho ðäoi cä nè? Väy mà ngä i Sài Gòn läi nói, tä "coi" cũng chä nhä là mät tä ðäm, dân Sài Gòn nói dzäy mà. Ngä i mà nghe ngä i Sài Gòn nói chuyän cùng nhau thì quá ðäoi mä, lä lä mä, không ít ngä i sä häi "mäy tä ðäoi nghĩa là gì dzäy ta?" – Mà "dzäy ta" cũng là mät thä "tiäng ðäa phäng" cäa ngä i Sài Gòn à. Ngä i Sài Gòn có thói quen hay nói "Sao kä dzäy ta?" "Sao räi ta?" "Ðäoi cä hông ta?"...Nghe nhä là häi chính mình väy ðäoi, mà...häng phä i dzäy ðäoi nghän, kiäu nhä là näa häi ngä i, näa ðäa ðäa väy mà. Tiếng Sài Gòn là thä ðäoi, näu bän giäng Sài Gòn nói chuyän, dù có giäng cách mäy mà bä quên mäy tiäng ðäoi, mäy tiäng Sài Gòn riêng riêng này thì ðäng là... "bän hông biät gì hät chän hät chäi!"

Mà giäng Sài Gòn ðäoi thä, cách ngä i Sài Gòn xäng häoi, gäi nhau cũng có phän mang "màu sä cä riêng.

Ngä i Sài Gòn có cái kiäu gäi "Mäy" xäng "Tao" rät "ngät". Mät vài län gäp nhau, nói chuyän ý häp tâm ðäoi mät cái là ngä i Saigon mà tao liän. Näu ðäng là dân Sài Gòn, hiäu ngä i Sài Gòn, yêu ngä i Sài Gòn sä thäy cách xäng häoi äy chäng nhäng không có gì là thô mà còn rät ä là thân thiät và gän gũi.

Mäy-tao là kiäu xäng häoi hay thäy trong mäi quan hä bän bè cäa ngä i Sài Gòn. Cách xäng-häoi này thäy ðän träi tä ðäoi các mäi quan hä bän bè; tä bän häc giäa mäy ðäa nhäc chút xíu, cho ðän mäy bác mäy anh län län tuäi. Häng biät cái máu dân Sài Gòn nó chäy mänh quá hay sao mà thäy mäy cách gäi này nó...tä nhiên và ðäoi nói hän là mäy tä nhä "cäu cäu - tä tä" cäa miän Bäc. Nói chuyän bän bè väi nhau, thân thiät mà gäi mäy tiäng mà y tao tao thì nghe thät säng, thät thoäi mái tä nhiên, và khoai khoái làm sao äy. Gäi thä thì mäi thiät là dân Sài Gòn.

Ðäy là ngang hàng, ngang vai vä mà gäi nhau, chä còn nhä ðäm näoi nhä mà gäp ngä i län tuäi hän, ðäng bäc cha, chú thì khác. Khi äy "täi nhä" sä gäi là chú, thím, cô, dì, hay bác và xäng "con" ngät xät. Có vä nhä ngä i Sài Gòn "a" tiäng chú, thím, dì, cô hän; cũng nhä ðäa phän dân miän Nam khác väy mà. Mà có lä cách gäi này cũng còn tuä vào viäc äc läng tuäi cäa ngä i ðäi ðäi. Gäp mät ngä i phän mà mình nhäm chäng tuäi nhä hän mä mình ä nhà thì "Dì äi ðäi...cho con häi chút..." - còn län hän thì ðäoi nhiên là "Bác äi bác..." räi.

Tiếng Lóng Sài Gòn

Tác Giả: Hái Phan

Thứ Sáu, 13 Tháng 11 Năm 2009 09:12

Nháng tiếng má, thám, cáu,... cũng tuá vào vai vá và ngáng i đái đián mà gái. Có ngáng i cháng bà con thân thuác gì, nháng là bán cáa ba mình, lái nhá tuái hán, thá là gái là chú và vá cáa chú đó cá thá gái luôn là thám. Gái thì gái thá, còn xáng thì xáng "con" chá không phái "cháu cháu" nhá mát sá vùng khác. Cái tiếng "con" cát lên nó táo cho ngáng i nghe cám giác khoáng cách giáa mình vái đáa nhá đang nói kia tá đáng... gán xát lái. Nghe sao mà quen thuác, và gán gũi đán láng. Tá đáng là tháy có cám tình lán.

Nói tiếng chuyên xáng-hô, ngáng i Sài Gòn có kiểu gái thá này :

Ông đó = áng

Bà đó = bá

Anh đó = ánh

Chá đó = chá

Không hiểu sao mà đáu hái tá nhiên cái trá nên gái vai trò quan tráng... ngáng nghĩnh váy náa. Nháng mà kêu lên nghe hay hay đúng hông? Gái váy mái đúng là chát Nam Bá - Sài Gòn á nghen.

Ngáng i Sài Gòn cũng có thói quen gái các ngáng i trong há theo... sá. Nhá anh Hai, chá Ba, thám Tá, cô Chín, đáng Báy, má Năm...Mà náu anh chá em há hàng đáng đáng, sá gái cùng là chá Hai, anh Ba mà háng biát nói vá ai thì dzáy nè, thêm tên ngáng i đó vào. Thành ra có cách gái : chá Hai Lý, chá Hai Uyên, anh Ba Long, anh Ba Hùng...

Thêm náa, náu mà anh chá em cùng nhà thì tiếng "anh-chá-em" đôi khi đáng cá...gián láng cát luôn, trá thành "Hai ái Hai, em nói nghe nè..." và "Gì dzá Út ?"...Tôi thích cách gái này, đám ra á nhà gái Dì Út tôi chá là mát tiếng Út gán lán. Có chuyên nhá là cá "Út ái...con nhá chút!" hoác vái máy chá tôi thì "Hai ái Hai...em nói nghe nè!".

Cách gái này cáa ngáng i Sài Gòn nhiáu khi làm ngáng i miền khác nghe hái...rái. Có lán, ká cho ngáng i bán á Hà Nái nghe vá máy ngáng i anh chá trong gia đình. Ngáng i ká lá "anh Hai, chá Hai, dì Hai, Út, cáu Hai, má Hai, chú Ba..." mát hái cái bá kêu là háng hiểu, xáng hô gì rái rám quá cháng, làm phái ngáng i giái thích lái suát mát hái...lâu.

Cách xáng hô cáa ngáng i Sài Gòn là váy. Nghe là tháy đác biát cáa cá mát mánh đát miền Nam sông náng cá.

Cá thá, không sang tráng, điáu đá nhá giáng ngáng i dân đát Bác, cũng cháng trám láng, thanh thanh nhá tiếng Huá Thán Kinh, cái giáng Sài Gòn đi vào tai, vào lòng, vào cách cám, và nái nhá nhưng cáa ngáng i Sài Gòn lán dân miền khác báng sá ngát ngát, báng cái chân chát thát

Tiếng Lòng Sài Gòn

Tác Giả: Häi Phan

Thứ Sáu, 13 Tháng 11 Năm 2009 09:12

---

thà cäa truyän thäng xa xäa, và bäng cä cái “chät Sài Gòn” chäy mänh trong täng mäch máu ngäi dân Sài Gòn. Đi đâu, xa xa Sài Gòn, bäng däng nghe mät tiếng “Dä!” cùng nhäng tiếng “hen, nghen” läi thäy đät Sài Gòn nhä đang hiän ra träng cä mät väi nhäng nhä thäng...